

Arbeiderpartiet

Vekstplan for Rogaland

Nye, grønne industrieventyr i Rogaland

Innen 2030 skal Norge kutte klimagassutslippene med 55 prosent. Arbeiderpartiet vil innen samme tid øke eksporten med 50 prosent. Det er en enorm oppgave som ligger foran oss. Samtidig byr denne oppgaven på store muligheter for Rogaland og for oss som bor og jobber her. Arbeiderpartiet vil skape nye arbeidsplasser innen nye næringer og legge til rette for at det er godt å bo i Rogaland også i fremtiden.

De siste åtte årene har Norges handelsoverskudd med utlandet falt med over 400 milliarder kroner. Dette merkes i Rogaland: Vår desidert viktigste eksportnæring er petroleumsnæringen. De neste årene skal vi utvikle, ikke avvikle olje- og gassnæringen. Samtidig ser vi at inntektene fra olje og gass er fallende. Vi må derfor bruke den kompetansen vi har bygget gjennom fem tiår på norsk sokkel, til å skape nye næringsmuligheter.

For å kutte klimagassutslippene trenger verden havvind, hydrogen og ren industri. Rogaland er fantastisk godt posisjonert for å lede vei i utviklingen av disse fremtidsnæringene. Med utgangspunkt i kompetansen som finnes i fylket, kan vi leve av å kutte verdens klimagassutslipp. Gjennom målrettede satsinger skal vi legge til rette for at det kan skapes nye bedrifter og flere

arbeidsplasser innen disse områdene. Vi må bruke statlig kapital til å utløse private investeringer, gjøre det enklere å ta i bruk det statlige støtteapparatet for bedrifter og sikre at regelverk og planer så langt som mulig er på plass i forkant av utviklingen. I tillegg skal vi ha gode og stabile rammebetingelser og stå opp for EØS-avtalen.

Samtidig er det mange andre næringer som er og blir viktige for Rogaland fremover. Rogaland er matfylket, og vi skal videreutvikle lokal matproduksjon og næringsmiddelindustrien. Reiselivet skal få krisestøtte frem til de økonomiske konsekvensene av pandemien er over, slik at vi legger til rette for ny vekst for turismål i hele fylket når det er mulig å reise igjen.

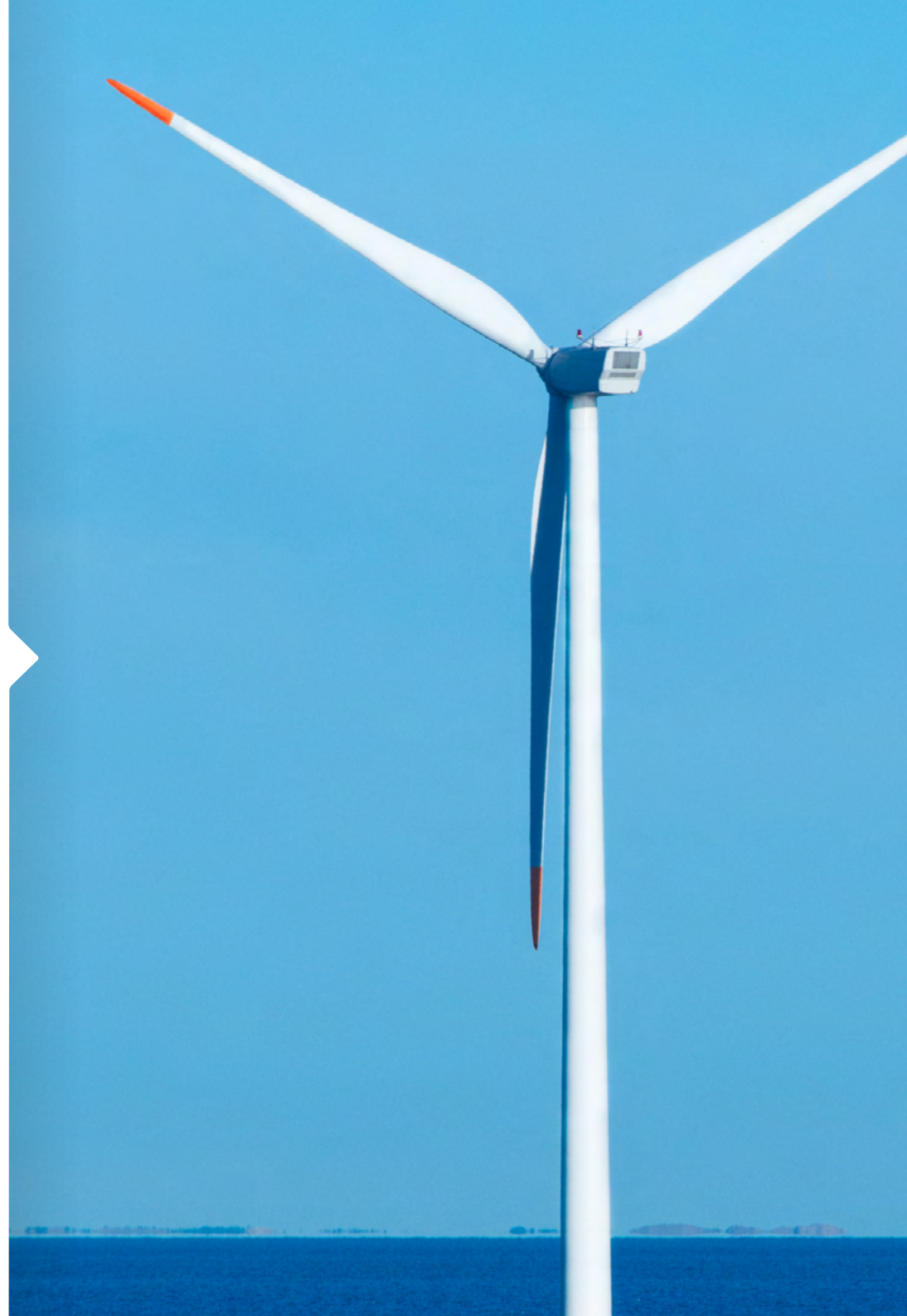
Rogaland har alle forutsetninger for å ta på seg ledertrøya i utviklingen av fremtidsnæringene. Men skal vi klare å gripe de mulighetene, trengs en langt mer aktiv næringspolitikk enn i dag. Staten, arbeidstakerne og næringslivet må finne sammen om tiltakene som kan skape vekst i hele fylket. Vekstplanen for Rogaland synliggjør våre hovedsatsinger for å skape nye arbeidsplasser og muligheter i fylket de neste fire årene – Arbeiderpartiet vil ha nye, grønne industrieventyr i Rogaland!

1 ● En industriell verdikjede for havvind

Leverandørindustrien har over flere tiår bygget opp industriell kompetanse på installasjoner på sokkelen. Denne kompetansen og geografisk nærhet til utviklingsområder som Sørlige Nordsjø og Utsira Nord gir Rogaland betydelige konkurransefortrinn i en raskt voksende internasjonal verdikjede for havvind. Skal vi gripe disse mulighetene, må vi få fortgang i utviklingen av sentrale rammebetingelser og se elektrifiseringen av sokkelen i sammenheng med utviklingen av havvindproduksjon. Arbeiderpartiet vil aktivt bruke reguleringer, norsk kompetanse, eksportfremme og kapital til å fremme utviklingen av en norsk verdikjede for havvind.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Få fortgang i utlysningen av nye konsesjonsområder for havvind.
- Sørge for at spørsmål om finansiering, tilknytning og regulering av havnettet avklares raskt.
- Gjennomføre en skattereform som gjør det mer attraktivt å foreta investeringer i klimavennlige næringer.
- Utarbeide en ambisiøs nasjonal strategi for bunnfast og flytende havvind som blant annet inkluderer satsing på norsk leverandørindustri.
- Etablere et program for sameksistens som sikrer lokal forankring i utviklingen av havvindprosjekter, der hensynene til andre næringer, som fiskerinæringen, ivaretas på en god måte.

2 • Aktiv utvikling av mineralnæringen

I Rogaland finnes det store mineralressurser som kan skape mange arbeidsplasser. Økt internasjonal etterspørsel etter mineraler og metaller gjør at næringen kan bli et nytt eksporteventyr for Norge. Utviklingen av mineralnæringen krever imidlertid at det innføres strengere miljøkrav, og at lokal forankring vektlegges sterkere enn i dag.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Korte ned konsesjonsbehandlingstiden.
- Stille langsiktig kapital til rådighet der dette kan utløse lønnsomme prosjekter.
- Øke kartleggingen av mineralressurser.
- Vurdere etablering av et statlig mineralselskap for langsiktig og bærekraftig utvikling av næringen.
- Vurdere en lokal deponikostnad for utnyttede overskuddsmasser.
- Vektlegge lokal forankring ved etablering av nye prosjekter og redusere avfallet fra gruver gjennom strengere krav til ressursutnyttelse og tilbakefylling.

3. Nye muligheter for kraftkrevende industri

Rogaland har hatt kraftkrevende industri siden utbyggingen av de store vannkraftverkene. Smelteverket i Sauda startet produksjonen allerede i 1923. I dag er også kraftkrevende industri til stede eller under utvikling i andre deler av fylket. Hydro Karmøy er Europas største helhetlige aluminiumsverk. I tillegg er det flere områder der eksempelvis oppgraderinger av strømmettet har utløst nye utviklingsprosjekter. Etablering av datasentre og batterifabrikker er aktuelt flere steder i fylket, som på Gismarvik, Kalberg og Hetlandskogen. Arbeiderpartiet ønsker en aktiv næringspolitikk der staten bruker sine verktøy til å legge til rette for videreutvikling og nyetableringer av kraftkrevende industri i Rogaland.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Inngå gjensidig forpliktende klimapartnerskap med særlig utsatte bedrifter, der staten bidrar med støtte til omlegging og teknologiskifte til lavutslippsløsninger.
- Øke eksporten utenom olje og gass med 50 prosent innen 2030. Målet skal følges opp i bransjevise avtaler, industrielle partnerskap, forenkling av virkemiddelapparatet, og ved at eksportfremme gjøres til en kjerneoppgave i forvaltningen.
- Legge frem en ny petroleumsmelding, som skal bidra til utvikling av ny energiindustri med lav- og nullutslipp.
- Øke støtten til skalering og kommersialisering av teknologi utviklet med utgangspunkt i kompetansen fra leverandørindustrien.
- Bruke eierskapet i Statkraft til å skape en industriell utvikler innen grønn hydrogen- og batterivirksomhet, som trekker med seg norsk leverandørindustri til utlandet.
- Sikre at tariffmodellene for kraft ivaretar norsk industri på en bedre måte, og at rimelig og ren norsk kraft gjør det attraktivt å etablere ny kraftforedlende industri i Norge.

- Videreføre CO2-kompensasjonsordningen for å sikre at bærekraftig industri ikke flytter ut av Norge.
- Legge frem en samlet plan for utbygging av fornybar kraft og infrastruktur, blant annet for å sikre tilstrekkelig fornybar kraft til ny og eksisterende industri på fastlandet.

4 • En restart for reiseliv og opplevelser

Rogaland har hatt en sterkt voksende turistnæring de siste årene. Da pandemien traff Norge, stoppet imidlertid hele denne næringen opp. Krisetiltakene har i for liten grad vært rettet inn mot reiselivsbedrifter, og særlig små bedrifter som tilbyr overnatting, servering og opplevelser, har fått lite støtte. Det er avgjørende at vi sikrer krisehjelp til de økonomiske konsekvensene av pandemien er over, slik at vi legger til rette for ny vekst for turistnæringen når det er mulig å reise igjen.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Stille opp med målrettede og langsiktige tiltak for reiselivet til de økonomiske konsekvensene av pandemien er bekjempet.
- Utarbeide en egen næringsstrategi for reiselivet der bærekraftig utvikling, helårlige arbeidsplasser og verdiskaping er i fokus.
- Sikre lokal verdiskaping ved å legge til rette for at kommuner kan innføre besøksbidrag.

5 • En industriell verdikjede for hydrogen

Produksjon, distribusjon og bruk av hydrogen representerer betydelige næringsmuligheter for Rogaland. Hydrogen vil være en viktig energibærer i fremtidens transportløsninger. Norske verft er allerede i gang med å bygge hydrogenfartøyer som i fremtiden kan bli eksportert til andre land. Tilgang til billig og ren kraft gjør det interessant å videreutvikle produksjon av grønn hydrogen i Rogaland, samtidig som naturgassen kan gjøre oss til et foregangsland innen blått hydrogen. Sentrale deler av industrien kan erstatte fossilt brennstoff med hydrogen.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Gjennomføre en skattereform som gjør det mer attraktivt å foreta investeringer i klimavennlige næringer.
- Vurdere å etablere et statlig hydrogenselskap, og bruke eierskapet i Equinor og Statkraft til å gjennomføre en industriell utvikling av henholdsvis blå og grønn hydrogen.
- Utnytte handlingsrommet i EØS-avtalen til å legge til rette for økt offentlig etterspørsel etter norsk lav- og nullutslippsteknologi.
- Styrke aktivitetsskapende tiltak for maritim industri, som omstillingstiltak for offshoreflåten.
- Fastsette som mål å produsere 400 000 tonn ren hydrogen årlig innen 2030.
- Ta initiativ til industrielle partnerskap innen hydrogen med EU og land som Tyskland.

6. Videreutvikling av landbruket, havbruket og næringsmiddelindustrien

Rogaland er matfylket. Vi har en stor landbruksnæring, store oppdrettsanlegg og viktige bedrifter innen næringsmiddelindustrien. Denne verdikjeden må videreføres, og vi må legge bedre til rette for at det kan produseres og foredles mer i hele Rogaland. Næringsmiddelindustrien er Norges største fastlandsindustri, og må sikres stabile og gode rammevilkår. Dagens sterke maktkonsentrasjon i dagligvarebransjen rammer norske forbrukere og primærprodusentene. Det må sikres en bedre maktbalanse i verdikjeden for mat.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Redusere inntektsgapet mellom de som jobber i jordbruket, og andre i samfunnet.
- Øke selvforsyningsgraden til 50 prosent korrigert for import av fôr.
- Ha et sterkt jordvern og ha et mål om maksimal årlig omdisponering av matjord på 3000 dekar.
- Sikre stabile og forutsigbare inntekter til kommuner som stiller areal til disposisjon for oppdrett.
- Stimulere til innovasjon og bruk av ny teknologi i oppdrettsnæringen gjennom et marint verdiskapingsprogram.
- Sikre at flere unge kan ta utdanning innen norsk mat, eksempelvis ved å gjeninnføre krav om lærlinger for de største aktørene innen havbruk.
- Utvikle et eget konsesjonsregime for oppdrett til havs med strenge krav til bærekraft og sameksistens mellom ulike næringer.

- Bygge videre på samvirke modellen med Tine, Nortura og Felleskjøpet og andre produsenteide samvirkebedrifter som grunnlag for en desentralisert næringsmiddelindustri og landbruk over hele landet.
- Øke satsingen på lokalmat og foredling.

7 • Et løft for infrastrukturen i Rogaland

Rogalands geografi er et Norge i miniatyr. Denne geografien gjør at Rogaland har både distrikts- og storbyutfordringer. Vi trenger tiltak som legger til rette for næringsaktivitet i hele fylket, blant annet ved å ta ned etterslepet på fylkesvegene, redusere rasfaren på utsatte strekninger og øke tilgangen på høykapasitets internett. Samtidig må vi løfte kollektivtransporten rundt de store byområdene og arbeide for at staten i større grad dekker merkostnadene ved omlegging til lav- og nullutslippsteknologi for kollektiv. Universitetet i Stavanger og Høgskulen på Vestlandet er viktige utdanningsinstitusjoner i fylket som må styrkes. Vi vil at flere skal kunne ta utdanning i Rogaland og vil videreutvikle våre sterke kompetansemiljøer.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Gjøre tilgang til høykapasitets internett til en rettighet på lik linje med strøm.
- Ha en samlet plan for kraftutbygging og nettinfrastruktur.
- Bygge sterke kompetansemiljøer i Rogaland gjennom en jevnere fordeling av offentlige arbeidsplasser.
- At etter- og videreutdanning blir en rettighet organisert gjennom et trepartssamarbeid.
- At det legges til rette for flere bransjeprogrammer og etter og videreutdanningstilbud i fagskolen.
- At staten skal bidra med inntil 70 prosent av utbyggingskostnadene i store kollektivprosjekter i og rundt de største byene.
- I samarbeid med fylkeskommunen utarbeide en helhetlig og forpliktende plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene i Rogaland og sette fylkeskommunen i stand til å følge denne.
- Utarbeide en forpliktende nasjonal gjennomføringsplan for skredsikring av alle strekninger med høy og middels skredfaktor på riks- og fylkesveinettet.

- Sikre at det fylkeskommunale inntektssystemet kompensere for merkostnaden ved å ta i bruk lav- og nullutslippsteknologi ved anskaffelser av ferger og hurtigbåter.
- Arbeide for å halvere fergetakstene i løpet av kommende stortingsperiode i samarbeid med fylkeskommunene, og senke inngangskostnaden for å kunne benytte Autopass.
- Arbeide for at Rogfast realiseres i tråd med vedtatte planer.

